

Bij natuurinrichtingswerken door de Vlaamse Landmaatschappij in de Oosthoekduinen van De Panne zijn interessante archeologische sporen aan het licht gekomen. Door afgravingen voor een poel in de hoek gevormd door de Veurnestraat en het Langtengraven en vol-middeleeuwse structuren aan het licht.

De vindplaats ligt op de rand van de duinen op de overgang naar de polders (+ 5,129 m T.A.W.). Meer specifiek kan gesproken worden van een licht verheven duintje, vooruitspringend in de polders. Aanvullend gezien de ijzertijdsporen net onder de teeltlaag te voorschijn kwamen, is er ook geen sprake van latere verstuving. Hier is de rand van de duinen buiten schot gebleven bij de vorming van de jonge duinen in de Late Middeleeuwen.

Uit de geologische studie van de westelijke kustvlakte door C. Baeteman blijkt dat op korte afstand van de vindplaats een inbraakgeul van de zee moet gesitueerd worden. De overvloedige vondst van zoutwinningsmateriaal of briquetage was dan ook niet verwonderlijk.

Het zoutwinningsmateriaal is in kuilen gedeponeerd, waar dit in andere vindplaatsen in stortlagen wordt aangetroffen. Dit roept vragen op die vooralsnog niet kunnen beantwoord worden.

Hier een zoutwinningssite lokaliseren is de logica zelve omdat in de nabije polders klei en veen (turf) kon gewonnen worden. Met het veen kon men het (uitgedampte) zeewater koken dat via de inbraakgeul (en mogelijk aansluitende zoutpanne) was aangevoerd. De klei diende om de briquetage aan te maken.

Dit materiaal is zacht gebakken en bestaat uit ovenwanden, fragmenten van (zout)schaaltjes en kegeltjes (om de schaaltes boven het vuur te houden). Het lijkt erop dat de klei ter plaatse verbrand is.

De ovenwanden kunnen tot 4 cm dik zijn. De schaaltes zijn dermate gefragmenteerd dat er geen zinnige uitspraken kunnen gedaan worden over hun vorm. Bij de kegeltjes kunnen verschillende soorten onderscheiden worden. De *small*-versie heeft aan de voet een diameter van $\pm 1,5$ cm en is ± 10 cm hoog.

De *medium*-versie reikte vermoedelijk zo'n 15 cm hoog op een voet met een diameter van ± 2 cm. Ook bij de *large*-versie is geen volledig exemplaar bewaard. De voet is afgerond vierkant met zijden van 2,5 à 3 cm. Dit onderscheid kan technisch vooralsnog niet verklaard worden.

Voor zover op dit moment kon nagegaan worden, komen bij het aardewerk enkel potten met een zwak S-profiel voor. Ook dikke schijfvormige bodems, waarvan de diameter tot 20 cm kan oplopen, zijn algemeen. Daartegenover vertoont dit aardewerk wel een grote verscheidenheid in bakking, afwerking en versiering. Sommige stukken zijn ruw gevormd, terwijl andere verzorgd geglad en geprofileerd zijn. Sommige fragmenten zijn besmeten. Op een schouderfragment is gepolijste geometrische lijnversiering aangebracht, eenmaal werd ook kamversiering opgemerkt. Sommige potten waren volledig overdekt met vingernagelindrukken. Bovenop bepaalde randen kon een rij vingervormige indrukken voorkomen. Zowel de briqueage als het aardewerk vertonen sterke overeenkomsten met materiaal uit andere zoutwinningscontexten in De Panne en Veurne en kunnen bijgevolg op het einde van de vroege La Tène-periode of in de midden-La Tène-periode gedateerd worden (275-100 v.C.).

Uit de aangetroffen kuilen kan tot op heden geen grondplan van een gebouw gepuurd worden. Geplande bijkomende afgravingen zullen hier mogelijk nog verandering in brengen. Zware bioturbatie lijkt de mogelijkheden van het botanisch onderzoek te hypotekeren. Toch werden door Jan Bastiaens (I.A.P.) staalnames uitgevoerd om dit snel uit te vissen. De voorlopige resultaten waren niet echt hoopgevend.

Later (in de Romeinse periode) is op deze plaats een grafveldje ingeplant. Tot dusver zijn vijf brandrestengraven onderzocht. In de kuilen zijn verbrand bot, verbrand hout en (al dan niet vervormde) aardewerkscherven aangetroffen. Opvallend in deze context is de quasi-exclusiviteit van het zogenaamde Arras-aardewerk, dat in de late 2de, maar vooral in de 3de eeuw geplaatst wordt. Was het geen echte Arraswaar, dan was het wel goede imitatie in lokale ceramiek!

Over het middeleeuwse aanbod wordt niet uitgeweid. Daar is *Archaeologia Mediaevalis* de ideale spreekbuis voor.